[2024] 4 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ : 2024 ਆਈ ਐਨ ਐਸ ਸੀ 301

ਯਸ਼ ਟੁਟੇਜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰ. 2023 ਦਾ 153)

08 ਅਪ੍ਰੈਲ 2024

[ਅਭੈ ਐਸ ਓਕਾ ਅਤੇ ਉੱਜਲ ਭੂਯਾਨ, ਜੇਜੇ]

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਐਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 44 (1) (ਬੀ) ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਸੀ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ' ਤੇ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੀ. ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਵਾਈ) ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕਥਾਮ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2002-ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (y)-ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ-ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860-ਧਾਰਾ 120 ਬੀ-ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਸਨ-ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀਃ

ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਥਿਤ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। - ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਈਸੀਆਈਆਰ/ਆਰਪੀਜ਼ੈਡਓ/11/2022, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ- ਕਿਉਂਕਿ ਕਥਿਤ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਪੀਐੱਮਐੱਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਵਾਈ) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹਨ-ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਈਸੀਆਈਆਰ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 3,9]

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕਥਾਮ ਕਾਨੂੰਨ, 2002-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ-ਕਾਗਨੀਜ਼ੈਂਸ-ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973-ਧਾਰਾ 200 ਤੋਂ ਧਾਰਾ 204-ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਃ

* ਲੇਖਕ

ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 46 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) "ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। – ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ-ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀਦੀ ਧਾਰਾ 200 ਤੋਂ 204 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ - ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 200 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀਦੀ ਧਾਰਾ 204 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਦਾ ਹੈ-ਇਸ ਲਈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਿਮਾਗ ਲਗਾਉਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਕੀ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਮਾਮਲਾ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 44 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ-ਜੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਢਲਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀਦੀ ਧਾਰਾ 203 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ-ਜੇ ਕੋਈ ਮੁੱਢਲਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀਦੀ ਧਾਰਾ 204 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 6]

ਕੇਸ ਲਾਅ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਾਵਨਾ ਡਿਬਬਰ ਬਨਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ਼ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ [2023] 13 ਐਸਸੀਆਰ 1049:2023 ਆਈਐਨਐਸਸੀ 1029-'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ, 2002; ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973; ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860.

ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ; ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੂਲ ਨਿਆਂਇਕ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾਃ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰ. 2023 ਦਾ 153 (ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰਬਰ 2023 ਦੀ ਧਾਰਾ 208,216 ਅਤੇ 217 ਦੇ ਨਾਲ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ

ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਸਿਧਾਰਥ ਅਗਰਵਾਲ, ਸੀਨੀਅਰ. ਵਕੀਲ, ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖੁਰਾਣਾ, ਮਲਕ ਮਨੀਸ਼ ਭੱਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਹਾ ਨਾਗਪਾਲ, ਹਰਸ਼ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸਿਦਕ ਆਨੰਦ, ਘਾਰੋਟੇ ਅਨੁਰਾਗ ਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਲਿਆਣੀ ਭਿੜੇ, ਅਲਜੋ ਕੇ ਜੋਸਫ, ਵਕੀਲ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ।

ਸੂਰਿਆਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵੀ ਰਾਜੂ, ਕੇ.ਐਮ. ਨਟਰਾਜ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਅਵਧੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਾਰੋਰੀਆ, ਜ਼ੋਹੇਬ ਹੁਸੈਨ, ਅੰਨਾਮ ਵੈਂਕਟੇਸ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਾਇਰਿਕਾ ਰਾਜੂ, ਕਾਨੂ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਰਕਜ ਕੁਮਾਰ, ਅਪੂਰਵ ਕੁਰੁਪ, ਰਵੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਢੱਲ, ਪੀਯੂਸ਼ ਯਾਦਵ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਸਿੰਘ, ਨਿਖਿਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ ਐੱਮ ਬੋਗਿਸਮ, ਐੱਮ/ਐੱਸ. ਵੀ. ਐੱਮ. ਜ਼ੈੱਡ. ਚੈਂਪੀਅਨਜ਼, ਐਡ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ

ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ/ਆਦੇਸ਼

ਅਭੈ ਐਸ. ਓਕਾ, ਜੇ. 1. ਅੰਤਿਮ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਕੋ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਬਚੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਐਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕਥਾਮ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 44 (1) (ਬੀ) (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਪੀਐਮਐਲਏ") ਦੇ ਤਹਿਤ ਈਸੀਆਈਆਰ/ਆਰਪੀਜ਼ੈਡਓ/11/2022 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਹੈ। 2. ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਉਹ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1961 ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ, 191,199,200 ਅਤੇ 204 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਆਈਪੀਸੀ") ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਪੀਐੱਮਐੱਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਵਾਈ) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਵਨਾ ਡਿਬੂਰ ਬਨਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ਼ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ 1 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੈਰਾ 31 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈਃ

"ਸਿੱਟਾ
31. ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤੀਜੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਿੱਟੇ ਇਹ ਹਨਃ
[2023] 13 ਐੱਸਸੀਆਰ 1049:2023 ਐੱਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸਸੀ 1586

ਏ). ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

b) ਭਾਵੇਂ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ;

ਸੀ) ਪਹਿਲੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸੰਪਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ;

ਡੀ) ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੂਜੀ ਸੰਪਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਕੇ ਦਾਗੀ ਧਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਈ. ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਕਥਿਤ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

(ਅੰਡਰਲਾਈਨ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ)

3. ਇਸ ਲਈ, ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਥਿਤ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਥਿਤ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਵਾਈ) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹਨ।

4. ਪਾਵਨਾ ਡਿਬਬਰ 1 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 15 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿਃ "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਲਈ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੈ।"

ਇਸ ਲਈ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਯੂ) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਜੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਹੈ।

5. ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਏ. ਐੱਸ. ਜੀ., ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਏ. ਐੱਸ. ਜੀ. ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

6. ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ (ਜ਼ਮਾਨਤ ਜਾਂ ਬਾਂਡ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਸਮੇਤ) ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 46 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) "ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 46 (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ.) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੀ ਧਾਰਾ 200 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀਦੇ 204 ਕਰਨ ਲਈ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ. ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 200 ਤੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 204 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਿਮਾਗ ਲਗਾਉਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਕੀ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 44 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਢਲਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀਦੀ ਧਾਰਾ 203 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਮਾਮਲਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 204 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੀਸੀ.

7. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 204 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 203 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ. ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਰਸਮ ਹੋਵੇਗੀ।

8. ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 153/2023 ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 217/2023 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਦੂਜਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ 208/2023 ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 216/2023 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

9. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

(i) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਕੋਈ ਧਾਰਾ 153/2023 ਅਤੇ 217/2023 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ;
(ii) ਈ.ਸੀ.ਆਈ.ਆਰ./ਆਰ.ਪੀ.ਜ਼ੈਡ.ਓ /11/2022 ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੂਜੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ (ਅਨਵਰ ਢੇਬਰ) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਵਿੱਚ ਹੈ। ਨੰਬਰ 208/2023 ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ;
(iii) ਈਸੀਆਈਆਰ/ਆਰਪੀਜ਼ੈਡਓ/11/2022' ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ (ਅਰੁਣ ਪਤੀ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਵਿੱਚ ਹੈ। ਨੰਬਰ 216/2023 ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ;
(iv) ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ
(v) ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਦਾ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

10. ਇਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਏ. ਐੱਸ. ਜੀ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਜਾਈਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਇਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ. ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

11. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਕੋਈ ਧਾਰਾ 153/2023 ਅਤੇ 208/2023 ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 7 ਅਗਸਤ 2023 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

12. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖ ਕੇ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 7 ਅਗਸਤ 2023 ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਨੰਬਰ 153/2023 ਅਤੇ 208/2023 ਅੱਜ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ.

ਹੈੱਡ ਨੋਟਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏਃ ਪ੍ਰਸ਼ੂਤ ਮਹੇਸ਼ ਦਲਵੀ, ਹੋਨੀ। ਸਹਾਇਕ ਸੰਪਾਦਕ

(ਤਸਦੀਕ: ਕਨੂੰ ਅਗਰਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ)

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾਃ

ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 153/2023 ਅਤੇ 217/2023 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰ. 208/2023 ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਤੇ ਆਗਿਆ ਹੈ

ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰ. 216/2023 ਮਨਜ਼ੂਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler